Izvorna jezična inačica ove stranice pl nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.
Swipe to change

poljski

Pravo koje države je mjerodavno?

Poljska

NAPOMENA: Odgovori u nastavku NE PRIMJENJUJU SE na situacije koje su uređene pravom EU-a

1 Izvori važećih pravila

1.1 Nacionalna pravila

Zakon o međunarodnom privatnom pravu od 4. veljače 2011. (pročišćena verzija: Zbornik zakona 2015, stavka 1792), (ZMPP).

1.2 Multilateralne međunarodne konvencije

Haška konvencija od 17. srpnja 1905. u pogledu oduzimanja građanskih prava i sličnih mjera zaštite
Haška konvencija od 5. listopada 1961. o sukobu zakona u pogledu oblika oporučnih raspolaganja
Haška konvencija od 5. listopada 1961. o ovlastima nadležnih tijela i mjerodavnom pravu za zaštitu djece
Haška konvencija od 4. svibnja 1971. o mjerodavnom pravu za prometne nezgode na cestama
Haška konvencija od 2. listopada 1973. o pravu mjerodavnom za obveze uzdržavanja
Konvencija o pravu koje se primjenjuje na ugovorne obveze otvorena za potpisivanje u Rimu 19. lipnja 1980.
Haška konvencija od 19. listopada 1996. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznanju, ovrsi i suradnji u području roditeljske odgovornosti i mjerama za zaštitu djece

1.3 Glavne bilateralne konvencije

Poljska je potpisnica niza bilateralnih sporazuma o pravnim poslovima, kojima se utvrđuju i pravila o sukobu zakona. Među njima su i sporazumi s državama članicama EU-a i trećim zemljama. Budući da instrumenti koji su obvezujući za države članice EU-a i uključuju pravila o sukobu zakona u različitim područjima imaju **prednost** pred bilateralnim sporazumima sklopljenima između država članica, u načelu su u praksi važni samo sporazumi sklopljeni s trećim zemljama.
Među njima su sporazumi s Bjelarusom (26. listopada 1994.), Rusijom (16. rujna 1996.), Ukrajinom (24. svibnja 1993.), Demokratskom Narodnom Republikom Korejom (28. rujna 1986.), Kubom (18. studenoga 1982.), Vijetnamom (22. ožujka 1993.) i, sukcesijom (na temelju sporazuma s Jugoslavijom od 6. veljače 1960.), s Bosnom i Hercegovinom, Crnom Gorom te Srbijom.

2 Provedba pravila o sukobu prava

2.1 Obveza suca da na vlastitu inicijativu primijeni pravila o sukobu prava

Da, sud pravila o sukobu zakona primjenjuje *ex officio*. Primjenjuje i strano pravo *ex officio* ako se na temelju pravila o sukobu zakona utvrdi da je to pravo mjerodavno za određeno pitanje.

2.2 Upućivanje

U skladu s člankom 5. ZMPP-a, u poljskom je pravu dopušteno samo obrnuto upućivanje.
Stavak 1. ne primjenjuje se ako je mjerodavno pravo utvrđeno:
1. odabirom prava;
2. u odnosu na oblik pravnog posla;
3. u odnosu na ugovorne obveze, izvanugovorne obveze ili jednostrane pravne poslove za koje je mjerodavno pravo propisano ovim Zakonom.

2.3 Promjena povezujućeg faktora

2.4 Iznimke od uobičajene primjene pravila o sukobu

Odstupanja od primjene prava navedenog u pravilima o sukobu zakona u pogledu pravnih odnosa utvrđena su u člancima 3. i 10. ZMPP-a.
Članak 3. stavak 1. *Ako se Zakonom zahtijeva primjena domovinskog prava, a nije moguće utvrditi državljanstvo dotične osobe, ili ona nema državljanstvo, ili nije moguće utvrditi sadržaj domovinskog prava, mjerodavno je pravo mjesta prebivališta osobe, a ako osoba nema prebivalište, mjerodavno je pravo njezina uobičajenog boravišta.*
Članak 10. stavak 1. *Ako nije moguće utvrditi okolnosti na temelju kojih se određuje mjerodavno pravo, mjerodavno je ono pravo koje je najbliže povezano s predmetnim pravnim odnosom. Nadalje, poljsko je pravo mjerodavno kad nije moguće u razumnom roku utvrditi sadržaj mjerodavnog stranog prava.*
Nadalje, člankom 67. propisano je da ako u ZMPP-u, posebnim propisima, međunarodnim sporazumima koje je Poljska ratificirala i koji su provedivi u Poljskoj, ili u pravu EU-a nije utvrđeno mjerodavno pravo, pravo koje je mjerodavno za pravni odnos **trebalo bi biti pravo zemlje s kojim je taj pravni odnos najbliže povezan**.

2.5 Dokaz stranog prava

Sud utvrđuje i primjenjuje strano pravo *ex officio* – članak 51.a stavak 1. Zakona o ustroju redovnih sudova od 27. srpnja 2001. (pročišćena verzija: Zbornik zakona 2019, stavka 52, kako je izmijenjeno).

3 Pravila o sukobu prava

3.1 Ugovorne obveze i pravni akti

Relevantna pravila o sukobu zakona uključena u ZMPP:
Članak 28. stavak 1.: *Pravo mjerodavno za ugovorne obveze utvrđuje se Uredbom (EZ) br. 593/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. lipnja 2008. o pravu koje se primjenjuje na ugovorne obveze (Rim I) (SL L 177 od 4. srpnja 2008., str. 6.). Odredbe te Uredbe primjenjuju se, prema potrebi, na ugovorne obveze isključene iz njezina područja primjene člankom 1. stavkom 2. točkom (j) Uredbe iz stavka 1.*
U skladu s člankom 29. stavkom 1. *ZMPP-a, ako je poljskim pravom predviđena obveza osiguranja, za ugovor o osiguranju mjerodavno je poljsko pravo.*
2. Ako se pravom države članice Europskoga gospodarskog prostora kojim se predviđa obveza osiguranja zahtijeva primjena prava te države članice na ugovor o osiguranju, primjenjuje se to pravo.

Članak 30. stavak 1. *Uz iznimku slučajeva navedenih u Uredbi iz članka 28., odabirom prava zemlje koja nije država članica Europskoga gospodarskog prostora kad je riječ o ugovoru koji je blisko povezan s državnim područjem barem jedne države članice ne smije se oduzeti potrošačima zaštita koja im se jamči u skladu s poljskim zakonodavstvom kojim se prenose sljedeće direktive:*
1) Direktiva Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (SL L 95 od 21. travnja 1993., str. 29.); SL EU, posebno izdanje na poljskom jeziku, poglavlje 15. svezak 2., str. 288.);
2) (stavljena izvan snage);
3) Direktiva 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 1999. o određenim aspektima prodaje robe široke potrošnje i o jamstvima za takvu robu (SL L 171 od 7. srpnja 1999., str. 12); SL EU, posebno izdanje na poljskom jeziku, poglavlje 15. svezak 4., str. 223.);
4) Direktiva 2002/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2002. o trgovanju na daljinu financijskim uslugama koje su namijenjene potrošačima i o izmjeni Direktive Vijeća 90/619/EEZ i direktiva 97/7/EZ i 98/27/EZ (SL L 271 od 9. listopada 2002., str. 16.; SL EU, posebno izdanje na poljskom jeziku, poglavlje 6. svezak 4., str. 321.);
5) Direktiva 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkim kreditima i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 87 /102/EEZ (SL L 133 od 22. svibnja 2008., str. 66., kako je izmijenjena).
2. Ako je pravo koje je mjerodavno za ugovor obuhvaćen Direktivom 2008/122/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. siječnja 2009. o zaštiti potrošača u odnosu na određene aspekte ugovora o pravu na vremenski ograničenu uporabu nekretnine, o dugoročnim proizvodima za odmor, preprodaji i razmjeni (SL L 33 od 3. veljače 2009., str. 10.) pravo zemlje koja nije država članica Europskoga gospodarskog područja, potrošače se ne smije lišiti zaštite koja im je osigurana u okviru poljskog zakonodavstva kojim se prenosi ta Direktiva:
1) ako se bilo koja nekretnina nalazi u nekoj od država članica ili
2) kad je riječ o sporazumu koji nije izravno povezan s nekretninama, ako gospodarski subjekt obavlja svoje poslovanje ili poslovnu aktivnost u nekoj od država članica ili premjesti tu aktivnost u neku od država članica na bilo koji način, a ugovor je obuhvaćen tom aktivnošću.
Članak 31. *Za obvezu koja proizlazi iz vrijednosnog papira osim mjenice ili čeka mjerodavno je pravo zemlje u kojoj je taj vrijednosni papir izvršen ili izdan.*
Članak 32. stavak 1. *Za obvezu koja proizlazi iz jednostranog pravnog posla mjerodavno je pravo koje je odabrala stranka koja izvršava posao. Kad se utvrde obje stranke takve obveze, pravo se bira, izmjenjuje ili stavlja izvan snage na temelju dogovora između stranaka.*
2. Ako ne dođe do izričitog odabira prava, za obvezu koja proizlazi iz jednostranog pravnog posla mjerodavno je pravo zemlje u kojoj osoba koja izvršava posao ima svoje uobičajeno boravište ili registrirano sjedište. Ako činjenice u predmetu upućuje na to da je obveza bliže povezana s pravom neke druge zemlje, mjerodavno je pravo te zemlje.
…
U skladu s ***člankom 36.****, učinci ustupa potraživanja prema trećim stranama utvrđuju se na temelju prava zemlje koja je nadležna za ustupljena potraživanja.*
Članak 37. *Pravo mjerodavno za preuzimanje dugovanja jest pravo zemlje koja je nadležna za preuzeto dugovanje.*
Članak 38. *Učinak promjene vrijednosti valute na iznos obveze procjenjuje se u skladu s pravom mjerodavnim za tu obvezu.*

3.2 Izvanugovorne obveze

Relevantna pravila o sukobu zakona uključena su u ZMPP:
Članak 33. *Pravo mjerodavno za obveze koje proizlaze iz događaja osim pravnih poslova utvrđuje se u skladu s Uredbom br. 864/2007/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o pravu koje se primjenjuje na izvanugovorne obveze (Rim II) (SL L 199 od 31. srpnja 2007., str. 40.).*
Članak 34. *Haškom konvencijom od 4. svibnja 1971. o mjerodavnom pravu za prometne nezgode na cestama (Zbornik zakona 2003/63, točka 585.) utvrđuje se pravo mjerodavno za izvanugovornu odgovornost prema trećim osobama za štetu koja proizlazi iz prometnih nezgoda na cestama.*
Članak 35. *Za odgovornost za štetu nanesenu trećim osobama u pogledu radnji i propusta tijela javne vlasti u određenoj zemlji mjerodavno je pravo te zemlje.*

3.3 Osobni status, njegovi aspekti s obzirom na građanski status (ime, prebivalište, svojstvo)

Pravila o sukobu zakona koja se primjenjuju na status fizičke osobe:
Za ***pravnu sposobnost fizičkih osoba i njihovu sposobnost izvršavanja pravnih poslova*** *mjerodavno je njihovo domovinsko pravo (članak 11. stavak 1.).*
2. Ako fizička osoba izvršava pravni posao u okviru svojeg poslovanja, dostatno je da ima sposobnost izvršavanja tog posla u skladu s pravom zemlje u kojoj se nalazi sjedište poslovanja.
3. Stavkom 1. ne isključuje se primjena prava mjerodavnog za pravni posao ako se njime utvrđuju posebni zahtjevi u pogledu sposobnosti izvršavanja tog pravnog posla.
U skladu s člankom 12., ako su sporazum sklopile stranke koje se nalaze u istoj zemlji, fizička osoba koja je ovlaštena sklopiti sporazum u skladu s pravom te zemlje može se pozvati na nesposobnost u skladu s pravom iz članka 11. stavka 1. samo ako je druga stranka bila svjesna te nesposobnosti u trenutku sklapanja sporazuma ili ako druga strana iz nemara nije bila svjesna te nesposobnosti u tome trenutku.
2. Fizička osoba koja izvršava jednostrani pravni posao i ovlaštena je to činiti u skladu s pravom zemlje u kojoj se posao izvršava može se pozvati na nesposobnost u skladu s pravom iz članka 11. stavka 1. samo ako se time neće štetno utjecati na osobe koje su se, postupajući s dužnom pažnjom, oslonile na pretpostavku da osoba koja izvršava taj pravni posao ima sposobnosti potrebne za to.
3. Ako fizička osoba djeluje putem predstavnika, primjenjivost stavaka 1. i 2. utvrđuje se na temelju relevantnih okolnosti u pogledu tog predstavnika.
4. Stavci 1. i 2. ne primjenjuju se na pravne poslove u području obiteljskog i skrbničkog prava ili nasljednog prava, ni na propise koji se odnose na nekretnine koje se nalaze u zemlji koja nije zemlja u kojoj se izvršava pravni posao.
U skladu s člankom 13. stavkom 1., oduzimanje pravne sposobnosti *uređeno je domovinskim pravom fizičke osobe kojoj je oduzeta pravna sposobnost. Ako poljski sud donosi odluku o oduzimanju pravne sposobnosti stranog državljanina, mjerodavno je poljsko pravo.*
Člankom 14. stavkom 1. *zahtijeva se primjena domovinskog prava na* ***pretpostavku ili izjavu o smrti*** *fizičke osobe. Ako poljski sud donosi odluku o pretpostavci ili izjavi o smrti stranog državljanina, mjerodavno je poljsko pravo.*
U skladu s člankom 16. stavkom 1.*,* ***za osobna prava*** *fizičke osobe mjerodavno je njezino domovinsko pravo.*
Fizička osoba čija su osobna prava ugrožena ili povrijeđena može zatražiti zaštitu u skladu s pravom zemlje na čijem je državnom području došlo do tog ugrožavanja ili povrede ili u skladu s pravom zemlje na čijem je državnom području došlo do posljedica te povrede.
Ako su osobna prava fizičke osobe povrijeđena u masovnim medijima, za pravo odgovora, ispravka ili slične mjere zaštite mjerodavno je pravo zemlje u kojoj izdavač ili televizijska kuća ima registrirano sjedište ili mjesto uobičajenog boravišta.

3.4 Uspostava odnosa roditelj-dijete, uključujući posvajanje

3.4.1 Uspostava odnosa roditelj-dijete

Pravila o sukobu zakona koja se primjenjuju na odnose između roditelja i djece (ZMPP):
Podrijetlo djeteta može se utvrditi ili osporiti *u skladu s domovinskim pravom djeteta u trenutku njegova rođenja (članak 55. stavak 1. ZMPP-a). Ako domovinskim pravom djeteta u trenutku njegova rođenja nije dopušteno utvrđivanje očinstva na temelju sudske odluke, za utvrđivanje očinstva na temelju sudske odluke mjerodavno je domovinsko pravo djeteta u trenutku utvrđivanja njegova podrijetla. Za priznavanje podrijetla djeteta mjerodavno je domovinsko*

pravo djeteta u trenutku priznavanja. Ako se tim pravom ne predviđa priznavanje djeteta, primjenjuje se domovinsko pravo djeteta u trenutku rođenja, pod uvjetom da se njime dopušta priznavanje. Za priznavanje podrijetla začetog, ali još nerođenog djeteta mjerodavno je domovinsko pravo majke u trenutku priznavanja.

U skladu s člankom 56. stavkom 1. ZMPP-a, Haškom konvencijom od 19. listopada 1996. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznanju, ovrsi i suradnji u području roditeljske odgovornosti i mjerama za zaštitu djece (SL L 151 od 11. lipnja 2008., str. 39; Zbornik zakona 2010/172, stavka 1158.) ***utvrđuje se pravo mjerodavno za roditeljsku odgovornost i prava skrbništva****.*

Ako se djetetovo mjesto uobičajenog boravišta premjesti u zemlju koja nije potpisnica konvencije iz stavka 1., otad se u skladu s pravom te zemlje utvrđuju uvjeti primjene mjera iz zemlje djetetova bivšeg uobičajenog boravišta.

Haškom konvencijom od 19. listopada 1996. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznanju, ovrsi i suradnji u području roditeljske odgovornosti i mjerama za zaštitu djece utvrđuje se pravo mjerodavno za ***skrbništvo*** *nad djecom (članak 59. ZMPP-a).*

Ako se djetetovo mjesto uobičajenog boravišta premjesti u zemlju koja nije potpisnica konvencije iz stavka 1., otad se u skladu s pravom te zemlje utvrđuju uvjeti primjene mjera iz zemlje djetetova bivšeg uobičajenog boravišta

3.4.2 Posvojenje

U skladu s člankom 57. ZMPP-a, za posvojenje je mjerodavno domovinsko pravo roditelja posvojitelja.

Za zajedničko posvojenje bračnih drugova mjerodavno je njihovo zajedničko domovinsko pravo. Ako bračni drugovi nemaju zajedničko domovinsko pravo, primjenjuje se pravo zemlje u kojoj oba bračna druga imaju prebivalište, a ako nemaju prebivalište u istoj zemlji, mjerodavno je pravo zemlje u kojoj oba bračna druga imaju uobičajeno boravište. Ako bračni drugovi nemaju uobičajeno boravište u istoj zemlji, mjerodavno je pravo zemlje s kojom su oba bračna druga najbliže povezana.

Kako je navedeno u članku 58. ZMPP-a*, posvojenje nije moguće bez primjene domovinskog prava mogućeg posvojitelja kad je riječ o njegovoj suglasnosti, suglasnosti njegova pravnog zastupnika i suglasnosti nadležnog tijela, kao i o ograničenjima u pogledu posvojenja nakon promjene prebivališta u drugu zemlju.*

3.5 Brak, nevjenčani parovi/parovi u izvanbračnoj zajednici, partnerstva, razvod, sudski razvod, obveze uzdržavanja

3.5.1 Brak

Sposobnost za sklapanje braka *utvrđuje se za svaku stranku na temelju njihova domovinskog prava u trenutku sklapanja braka (članak 48. ZMPP-a.)*

U skladu s odredbama članka 49. stavka 1., za oblik sklapanja braka *mjerodavno je pravo zemlje u kojoj se brak sklapa. Ako se brak sklapa izvan Poljske, dostatno je da bude u skladu sa zahtjevima domovinskog prava obaju bračnih drugova ili prava prebivališta ili uobičajenog boravišta obaju bračnih drugova u trenutku sklapanja braka.*

U skladu s člankom 50. ZMPP-a, pravo iz članaka 48. i 49. primjenjuje se mutatis mutandis na učinke nemogućnosti sklapanja braka i nepoštovanja zahtjeva u pogledu oblika u kojem se sklapa brak.

Za osobne odnose između bračnih drugova i bračnoimovinski režim mjerodavno je zajedničko domovinsko pravo bračnih drugova (članak 51. stavak 1.). Ako bračni drugovi nemaju zajedničko domovinsko pravo, primjenjuje se pravo zemlje u kojoj oba bračna druga imaju prebivalište, a ako nemaju prebivalište u istoj zemlji, mjerodavno je pravo zemlje u kojoj oba bračna druga imaju uobičajeno boravište. Ako bračni drugovi nemaju uobičajeno boravište u istoj zemlji, mjerodavno je pravo zemlje s kojom su oba bračna druga najbliže povezana.

3.5.2 Nevjenčani parovi/parovi u izvanbračnoj zajednici i partnerstva

Ne postoje.

3.5.3 Razvod i sudski razvod

U skladu s člankom 54. ZMPP-a, za razvod braka mjerodavno je zajedničko domovinsko pravo bračnih drugova u trenutku pokretanja postupka za razvod braka. Ako bračni drugovi nemaju zajedničko domovinsko pravo, mjerodavno je pravo zemlje u kojoj oba bračna druga imaju prebivalište u trenutku pokretanja postupka za razvod braka, a ako nemaju zajedničko prebivalište u trenutku pokretanja postupka za razvod braka, mjerodavno je pravo zemlje u kojoj su bračni drugovi imali svoje posljednje zajedničko uobičajeno boravište, pod uvjetom da je ono i dalje uobičajeno boravište jednog od bračnih drugova.

Poljsko pravo mjerodavno je kad nema okolnosti kojima se omogućuje utvrđivanje mjerodavnog prava.

Prethodne se odredbe primjenjuju mutatis mutandis na rastavu braka.

3.5.4 Obveze uzdržavanja

U skladu s člankom 63., mjerodavno pravo za uzdržavanje utvrđuje se u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 4/2009 od 18. prosinca 2008. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršenju sudskih odluka te suradnji u stvarima koje se odnose na obvezu uzdržavanja (SL L 7 od 10. siječnja 2009., str. 1.).

3.6 Bračnoimovinski režimi

Za osobne odnose između bračnih drugova i bračnoimovinski režim mjerodavno je zajedničko domovinsko pravo bračnih drugova (članak 51. stavak 1.). Ako bračni drugovi nemaju zajedničko domovinsko pravo, primjenjuje se pravo zemlje u kojoj oba bračna druga imaju prebivalište, a ako nemaju prebivalište u istoj zemlji, mjerodavno je pravo zemlje u kojoj oba bračna druga imaju uobičajeno boravište. Ako bračni drugovi nemaju uobičajeno boravište u istoj zemlji, mjerodavno je pravo zemlje s kojom su oba bračna druga najbliže povezana.

U skladu s člankom 52. stavkom 1. ZMPP-a, bračni drugovi kao pravo mjerodavno za svoj bračnoimovinski režim mogu odabrati domovinsko pravo jednog od bračnih drugova ili pravo zemlje u kojoj jedno od njih ima prebivalište ili uobičajeno boravište. Odabir tog prava može se izvršiti i prije sklapanja braka.

Za ugovore o bračnoj imovini mjerodavno je pravo koje odaberu strane u skladu sa stavkom 1. Ako se pravo ne odabere izričito, za ugovor o bračnoj imovini mjerodavno je pravo primjenjivo na osobne odnose bračnih drugova i bračnoimovinski režim u trenutku sklapanja tog ugovora. Kod odabira prava mjerodavnog za bračnoimovinski režim ili za bračni ugovor, dovoljno je zadržati oblik koji se zahtijeva za ugovore o bračnoj imovini u skladu s odabranim pravom ili u skladu s pravom zemlje u kojoj je pravo odabrano.

3.7 Oporuke i nasljedstva

Pravo mjerodavno za nasljeđivanje utvrđeno je u Uredbi (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju (SL L 201 od 27. srpnja 2012., str. 107., kako je izmijenjena).

3.8 Nekretnine

U skladu s člankom 41. stavkom 1. ZMPP-a, pravo vlasništva i ostala imovinska prava uređena su pravom zemlje u kojoj se njihova imovina nalazi. Stjecanje i gubitak vlasništva te stjecanje, gubitak ili promjena sadržaja ili prava prvenstva na druga imovinska prava uređeni su pravom zemlje u kojoj se imovina nalazila kad je nastao događaj koji je doveo do prethodno navedenih pravnih učinaka.

3.9 Nesolventnost

Pravila o sukobu zakona kojima se utvrđuje mjerodavno pravo za stečajni postupak utvrđena su u Stečajnom zakonu od 28. veljače 2003. (pročišćena verzija: Zbornik zakona iz 2019., stavka 498):

U skladu s člankom 460. Stečajnog zakona, poljsko pravo mjerodavno je za stečajne postupke pokrenute u Poljskoj, osim ako se odredbama iz ovog poglavlja propisuje drukčije.
U skladu s člankom 461. Stečajnog zakona, rad radnika zaposlenih u drugoj državi članici EU-a ili državi članici Europskog udruženja slobodne trgovine (EFTA) koja je potpisnica Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru uređuje se pravom koje je mjerodavno za njihov ugovor o radu.
Pravo kojim se utvrđuje čini li određena imovina nekretninu jest mjerodavno pravo mjesta na kojem se nalazi ta imovina.
Sporazumi o upotrebi ili kupnji nekretnine koja se nalazi u drugoj državi članici EU-a ili državi članici Europskog udruženja slobodne trgovine (EFTA) koja je potpisnica Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru uređuju se pravom zemlje u kojoj se nalazi predmetna nekretnina.
Prava povezana s nekretninom koja se nalazi u drugoj državi članici EU-a ili državi članici Europskog udruženja slobodne trgovine (EFTA) koja je potpisnica Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru ili s registriranim plovilima za plovidbu morem ili zrakoplovom uređuju se pravom zemlje koja vodi relevantni registar.
Proglašenjem stečaja ne smiju se ugroziti prava vjerovnika ili bilo kojih trećih strana sa založenom imovinom ili drugom imovinom stranke u stečaju koja se nalazi u drugoj državi članici Europske unije ili države članice Europskog udruženja slobodne trgovine (EFTA) koja je potpisnica Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru, ne isključujući organizirane dijelove imovine te, posebno, pravo raspolaganja imovinom radi pokrića obveza ili pravo pokrića obveza iz koristi ostvarenih imovinom, založna prava i hipotekarna prava, pravo osoba odgovornih za imovinu da zatraže predaju imovine suprotno volji ovlaštene stranke ili pravo korištenja imovinom u svojstvu upravitelja (članak 462. Stečajnog zakona). To se primjenjuje na osobna prava i potraživanja upisana u zemljišne knjige i registre založnih prava te u druge javne registre čije izvršavanje ili provedba za posljedicu ima nastanak prethodno navedenih prava.
U skladu s člankom 463. stavkom 1. Stečajnog zakona, pridržaj prava vlasništva za prodavatelja u kupoprodajnom ugovoru ne ističe kao posljedice proglašenja stečaja određene domaće banke koja je kupac imovine iz ugovora ako se pri proglašenju stečaja imovina iz ugovora nalazila u drugoj državi članici Europske unije ili državi članici Europskog udruženja slobodne trgovine (EFTA) koja je potpisnica Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru.
Proglašenje stečaja domaće banke koja raspolaže bilo kojom imovinom ne može biti osnova za povlačenje iz kupoprodajnog ugovora ako je imovina koja se prodaje bila prenesena prije proglašenja stečaja, a imovina koja se prodaje nalazila se u inozemstvu u trenutku proglašenja stečaja.
***U skladu s člankom 464.** za izvršavanje prava za čiju je uspostavu, postojanje ili raspolaganje potrebno upisati ih u registar, navesti ih na računu ili ih prenijeti u središnji depozitarni sustav, mjerodavno je pravo zemlje u kojoj se vode takvi registri, računi ili depozitarni sustavi.*
Ne dovodeći u pitanje članak 464., pravo povratne kupnje uređuje se pravom koje se primjenjuje na ugovorne obveze kojima se uređuje sporazum iz kojeg proizlazi to pravo.
Ne dovodeći u pitanje članak 464., mjerodavno pravo za ugovorne obveze kojim se uređuju transakcije sklopljene na uređenom tržištu primjenjuje se na sporazume potpisane u okviru transakcija izvršenih na uređenom tržištu u smislu Zakona o trgovanju financijskim instrumentima od 29. srpnja 2005.
Prijeboj predviđen u članku 467. Stečajnog zakona uređuje se zakonodavstvom o ugovornim obvezama koje se primjenjuje na sporazum o prijeboju.
***Nadalje, u skladu s člankom 467.1** Stečajnog zakona, proglašenjem stečaja ne ugrožava se pravo vjerovnika na prijeboj njegova dugovanja u odnosu na dugovanje stranke u stečaju ako je to dopušteno u skladu s pravom mjerodavnim za dugovanje stranke u stečaju.*
Izvršivost i valjanost pravnog posla koji je izvršen nakon proglašenja stečaja i uključuje raspolaganje nekretninom, plovilom za plovidbu morem ili zrakoplovom koju je potrebno upisati u registar, ili raspolaganje pravima za čiju je uspostavu, postojanje ili raspolaganje potrebno upisati ih u registar, navesti ih na računu ili ih prenijeti u središnji depozitarni sustav, uređuju se pravom zemlje u kojoj se nalazi imovina ili u kojoj se vode takvi registri, računi ili depozitarni sustavi.
***U skladu s člankom 469. Stečajnog zakona**, odredbe o neizvršivosti i nevaljanosti pravnog posla koji se izvršava na štetu vjerovnika ne primjenjuju se ako zakonom mjerodavnim za taj posao nije dopušteno proglasiti pravne poslove koji se izvršavaju na štetu vjerovnika neizvršivima.*
U skladu s člankom 470. Stečajnog zakona, učinci proglašenja stečaja u pogledu sudskih postupaka koji su u tijeku pred sudom određene države članice Europske unije ili države članice Europskog udruženja slobodne trgovine (EFTA) koja je potpisnica Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru ocjenjuju se u skladu s pravom zemlje u kojoj su postupci u tijeku.
Posljednji put ažurirano: 07/12/2020
Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.